

Handleiding tabblad investeringen KWA

1. Hernieuwbare Energie	3
1.1 Zonne-energie	3
1.2 Windenergie.....	3
1.3 Geothermisch.....	3
1.4 Installatie, transmissie en distributie van hernieuwbare energie	4
1.5 Oplossingen voor opslag van hernieuwbare energie	4
1.6 Productie van hernieuwbare energieproducten	4
2. Renovatie van commerciële gebouwen	5
2.1 Investerings in renovatie van commerciële gebouwen/gebouweenheden	5
2.2 Energiebesparende maatregelen.....	5
3. Nul en lage emissie mobiliteit	6
3.1 Voertuigen.....	6
3.2 Motoren.....	6
3.3 Zware voertuigen	6
3.4 Scheepvaart	7
3.5 Personal mobility devices	8
3.6 Infrastructuur en belangrijke componenten van elektrische voertuigen.....	8
4. Afvalvermindering, inzameling en terugwinning	9
4.1 Apparatuur, transport en bouwinfrastructuur	9
4.2 Verplaatsbare uitrusting.....	9
4.3 Voertuigen voor afvalinzameling- en transport.....	9
4.4 Apparatuur voor afvalinzameling- en transport.....	9
4.5 Afgedankte of overtollige producten	9
5. Watervoorziening	10
5.1 Modernisering infrastructuur.....	10
5.2 Vermindering van afvloeiing, verhoging van percolatie en retentie	10
5.3 Ondersteuning irrigatiebeheer.....	10
5.4 ICT-toepassingen.....	10
6. Preventie en bestrijding van vervuiling.....	11
6.1 Luchtvervuiling	11
6.2 Uitstoot luchtdeeltjes.....	11
6.3 Meststoffen.....	11
6.4 Industrieel lawaai.....	11
7. Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen.....	12
7.1 Natuur gebaseerde oplossing.....	12
7.2 Ondernemingen actief in duurzame oplossingen	12

Investeringsen

1. Hernieuwbare Energie

1.1 Zonne-energie

Energie gegenereerd door fotovoltaïsche zonnepanelen (PV), energie gegenereerd door geconcentreerde zonne-energie technologie of verwarming en koeling zonnethermische systemen

- 1.1.1 Zonnepanelen en onderdelen;
- 1.1.2 Thermische zonneverwarmingssystemen (ruimte en water) en onderdelen;
- 1.1.3 Thermische zonnekoelsystemen en onderdelen; Hybride systemen die zonne-energie combineren met andere hernieuwbare energiebronnen;
- 1.1.4 Alle nevencomponenten (behalve investeringen voor de productie ervan), zoals: AC/DC-omvormers, transformatoren, omvormers, stroommeters, batterijen, installatiekosten en kosten voor aansluiting op het elektriciteitsnet.

1.2 Windenergie

Energie opgewekt door windturbines of windenergieomzettingssystemen

- 1.2.1 Windturbines en onderdelen;
- 1.2.2 Hybride systemen die windenergie combineren met andere hernieuwbare energiebronnen;
- 1.2.3 Alle nevencomponenten (behalve investeringen voor de productie ervan), zoals: AC/DC-omvormers, transformatoren, omvormers, stroommeters, batterijen, installatiekosten en kosten voor aansluiting op het elektriciteitsnet .

1.3 Geothermisch

Energie of warmte opgewekt uit geothermische bron

- 1.3.1 Geothermische warmtepompen;
- 1.3.2 Geothermische installaties die werken met levenscyclusemissies lager dan 100 CO₂e/kWh;
- 1.3.3 Hybride systemen die geothermische energie combineren met andere hernieuwbare energiebronnen;
- 1.3.4 Alle nevencomponenten (behalve investeringen voor de productie ervan), zoals: AC/DC-omvormers, transformatoren, omvormers, stroommeters, batterijen, installatiekosten en kosten voor aansluiting op het elektriciteitsnet.

1.4 Installatie, transmissie en distributie van hernieuwbare energie

Investerings in:

- Transmissie, distributie, directe aansluiting, apparatuur of uitbreiding van een bestaande directe aansluiting van hernieuwbare elektriciteitsopwekking;
- Apparatuur en infrastructuur waarbij het belangrijkste doel is om de productie te verhogen of hernieuwbare elektriciteitsopwekking te introduceren of om een hybride hernieuwbaar energiesysteem te creëren;
- Minigrids, slimme netwerken en componenten;
- Apparatuur om de controleerbaarheid en waarneembaarheid van het elektriciteitssysteem te vergroten en de ontwikkeling en integratie van hernieuwbare energiebronnen mogelijk te maken, dit omvat:
 - o Sensoren en meetinstrumenten (waaronder meteorologische sensoren voor het voorspellen van duurzame productie);
 - o Sensoren om biomethaanlekken te detecteren en apparatuur die nodig is om deze te verminderen;
 - o Communicatie en controle (inclusief geavanceerde software en controlekamers, automatisering van onderstations of voedingsleidingen, en spanningscontrole om aan te passen aan meer gedecentraliseerde aanvoer van hernieuwbare energie);
 - o Apparatuur om informatie naar gebruikers te brengen zodat ze op afstand kunnen ingrijpen in hun verbruik;
 - o Apparatuur om de uitwisseling van hernieuwbare elektriciteit tussen gebruikers mogelijk te maken;
 - o Interconnectoren tussen transmissiesystemen, op voorwaarde dat een van de systemen in aanmerking komt.

1.5 Oplossingen voor opslag van hernieuwbare energie

- Apparatuur voor de opslag van thermische energie;
- Opslagcapaciteit en -apparatuur voor biomethaan en biogas;
- Apparatuur voor elektriciteitsopslag/batterijen voor het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

1.6 Productie van hernieuwbare energieproducten

Elke investering in verband met productie, installatie/montage, verhoogde productiecapaciteit van hernieuwbare energie belangrijke onderdelen en machines (enkel hernieuwbare energie die valt onder 1.1 – 1.4). Investerings in de productie van nevencomponenten voor hernieuwbare energie is niet subsidiabel.

2. Renovatie van commerciële gebouwen

Investerings in de bouw of renovatie van commerciële gebouwen, resulterend in minimale kwalificerende energieprestaties, of het voldoen aan minimale drempels

2.1 Investerings in renovatie van commerciële gebouwen/gebouweenheden

- De renovatie van het gebouw voldoet aan de toepasselijke vereisten voor grote renovaties zoals vastgelegd in de toepasselijke nationale en regionale bouwvoorschriften ter implementatie van Richtlijn 2010/31/EU (EPBD);
OF
- Wanneer de besparingen in de primaire energievraag ten minste 30% bedragen in vergelijking met de basisprestaties van het gebouw vóór de renovatie, waarbij de verminderingen in de netto primaire energievraag door hernieuwbare energiebronnen niet in aanmerking worden genomen.

In aanmerking komende investeringen in deze categorie zijn die welke bijdragen aan de verbetering van de energie-efficiëntie en bijbehorende werkzaamheden (inclusief gezondheid en veiligheid).

2.2 Energiebesparende maatregelen

Investerings in:

- Isolatie
- Vervangen van ramen en deuren
- Verwarmings-, ventilatie- en airconditioningapparatuur (HVAC):
verwarmingsapparatuur op basis van **fossiele brandstoffen komt niet in aanmerking**
- Vervanging van verwarmingsketels of kachels, **behalve wanneer deze zijn gebaseerd op fossiele brandstoffen**

3. Nul en lage emissie mobiliteit

3.1 Voertuigen

Personenvoertuigen (categorie M), lichte bedrijfsvoertuigen (N1 zoals bestelwagens)

Voor M1-voertuigen en N1:

- Tot 31 december 2025 voertuigen met een uitlaatemissie-intensiteit van maximaal 50 g CO₂/km (WLTP), of voertuigen met nulemissie (bv. elektrisch, waterstof).
- Vanaf 1 januari 2026 alleen voertuigen met nulemissie (bv. elektrisch, waterstof).

In het geval van voertuigen in categorie M1 moeten de kosten van het voertuig - exclusief BTW - maximaal 60.000 euro bedragen.

Andere categorieën: voertuigen met een uitlaatgasemissie van nul (bijv. elektrisch, waterstof)

3.2 Motoren

Voor voertuigen van categorie L:

Voertuigen met nulemissie (inclusief waterstof, brandstofcel, elektrisch).

3.3 Zware voertuigen

Voor voertuigen van categorie N2 en N3:

- A. Zware bedrijfsvoertuigen: N2-voertuigen, zoals gedefinieerd door (Zware CO₂-verordening (EU) 2019/1242), **maximaal beladen gewicht < 7,5 ton**:
- Zware bedrijfsvoertuigen met nulemissie die minder dan 1 g CO₂/kWh uitstoten of minder dan 1 g CO₂/km;
- B. Zware bedrijfsvoertuigen: N2- en N3-voertuigen, zoals gedefinieerd door (Zware CO₂-verordening (EU) 2019/1242), **maximaal beladen gewicht > 7,5 ton**:

Zware voertuigen met nul directe emissie die uitstoten:

In het geval van N2-voertuigen minder dan 1 g CO₂/kWh of 1 g CO₂/km

In het geval van N3-voertuigen, minder dan 1 g CO₂/kWh.

- Zware bedrijfsvoertuigen met een lage directe CO₂-uitstoot die minder dan 50% van de referentie-CO₂-uitstoot van alle voertuigen in dezelfde subgroep vertegenwoordigen. Zie tabel hieronder (Kolom '50% of Reference Value CO₂ [g/tkm]).

Group Description	Vehicle Group	Vehicle sub-group	50% of Reference value CO ₂ [g/tkm]
Rigid lorries* with axle configuration 4 × 2 and technically permissible maximum laden mass > 16 tonnes	4	4-UD	153.61
		4-RD	98.58
		4-LH	52.98
Tractor units** with axle configuration 4 × 2 and technically permissible maximum laden mass > 16 tonnes	5	5-RD	42.00
		5-LH	28.30
Rigid lorries* with axle configuration 6 × 2	9	9-RD	55.49
		9-LH	32.58
Tractor units** with axle configuration 6 × 2	10	10-RD	41.63
		10-LH	29.13

3.4 Scheepvaart

A. Personenvervoer over water

- Geen directe (uitlaat)CO₂-uitstoot;
- Tot 31 december 2025 halen hybride en *dual fuel* schepen ten minste 50% van hun energie uit brandstoffen zonder directe (uitlaat)CO₂-uitstoot of plug-in energie voor hun normale bedrijfsvoering

B. Binnenlands goederenvervoer over water:

- Geen directe (uitlaat)CO₂-emissies;
- Andere binnenvaartschepen komen in aanmerking als de directe emissies lager zijn dan 28,30 gCO₂/tkm

C. Zee- en kustvrachtvervoer

- Geen directe (uitlaat) CO₂-emissies;
- Tot 31 december 2025, hybride en *dual power* schepen die ten minste 25% van hun energie halen uit brandstoffen zonder directe (uitlaat)CO₂-uitstoot of plug-in power voor hun normale werking op zee en in havens;
- Indien het technologisch en economisch niet haalbaar is om aan het criterium van nul directe uitlaatgassen te voldoen, tot 31 december 2025, en alleen indien kan worden aangetoond dat de schepen uitsluitend worden gebruikt voor kust- en kortevaartdiensten die bedoeld zijn om de modale verschuiving mogelijk te maken van vracht die momenteel over land naar zee wordt vervoerd, hebben de schepen directe (uitlaat)CO₂-emissies van minder dan 28,30 gCO₂/km; of
- Tot 31 december 2025, indien de schepen een bereikte Energy Efficiency Design Index (EEDI)-waarde hebben die 10% lager is dan de EEDI-vereisten die gelden op 1 april 2022, indien de schepen kunnen varen op brandstoffen zonder directe (uitlaat)CO₂-uitstoot of op brandstoffen uit hernieuwbare bronnen die voldoen aan de criteria voor groene waterstof en biobrandstoffen/biogas zoals gedefinieerd door de EU-taxonomie (Brandstoffen die voldoen aan de technische screeningcriteria in de punten 3.10 en 4.13 van de bijlage bij de klimaatrichtlijn DA. - 3.10: vervaardiging van waterstof, 4.13: vervaardiging van biogas en biobrandstoffen voor gebruik in het vervoer en van vloeibare biomassa)

D. Zee- en kustpassagiersvervoer:

- Geen directe (uitlaat)CO₂-uitstoot;
- Indien het technologisch en economisch niet haalbaar is om aan het criterium van nul directe uitlaatgassen te voldoen, tot 31 december 2025, hybride en *dual fuel* schepen die ten minste 25% van hun energie halen uit brandstoffen zonder directe (uitlaat)CO₂-uitstoot of plug-in energie voor hun normale werking op zee en in havens;
- Indien het technologisch en economisch niet haalbaar is om aan het criterium van nul directe uitlaatgassen te voldoen, tot 31 december 2025 indien de schepen een EEDI-waarde hebben bereikt die 10% lager is dan de EEDI-vereisten die gelden op 1 april 2022, indien de schepen kunnen varen op brandstoffen zonder directe (uitlaat)emissies of op brandstoffen uit hernieuwbare bronnen die voldoen aan de criteria voor groene waterstof en biofules/biogas zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie. (Brandstoffen die

voldoen aan de technische screeningscriteria in de punten 3.10 en 4.13 van de bijlage bij de klimaatrichtlijn. - 3.10 - zijnde productie van waterstof, 4.13 - zijnde productie van biogas en biobrandstoffen voor gebruik in het vervoer en van vloeibare biomassa)

E. Aanpassing van vracht- en passagiersschepen voor de binnenvaart:

- Tot 31 december 2025 vermindert de aanpassingsactiviteit het brandstofverbruik van het schip met minstens 10 % uitgedrukt in liter brandstof per tonkilometer, zoals aangetoond door een vergelijkende berekening voor de representatieve vaargebieden (inclusief representatieve belastingsprofielen) waarin het schip zal varen of door middel van de resultaten van modelproeven of simulaties.

F. Aanpassing van zee-, kust-, vracht- en passagiersschepen:

- Tot 31 december 2025 vermindert de retrofit-activiteit het brandstofverbruik van het schip met minstens 10 %, uitgedrukt in gram brandstof per ton draagvermogen per zeemijl, zoals aangetoond door middel van *computational fluid dynamics* (CFD), tanktests of soortgelijke technische berekeningen

3.5 Personal mobility devices

Persoonlijke mobiliteitsapparaten waarbij de aandrijving afkomstig is van de fysieke activiteit van de gebruiker (bv. fietsen), van een nulemissiemotor (bijv. elektrische step) of een mix van nulemissiemotor en fysieke activiteit (bijv. e-bikes); alleen apparaten die op dezelfde openbare infrastructuur als fietsen of voetgangers mogen worden gebruikt, komen in aanmerking.

3.6 Infrastructuur en belangrijke componenten van elektrische voertuigen

Infrastructuur gewijd aan de exploitatie van voertuigen, schepen of persoonlijke mobiliteitsapparaten zonder CO₂-uitstoot: elektrische oplaadpunten, verbeteringen van de aansluiting op het elektriciteitsnet, waterstoftankstations of elektrische wegnetten.

4. Afvalvermindering, inzameling en terugwinning

4.1 Apparatuur, transport en bouwinfrastructuur

Projecten/investeringen in:

Apparatuur, transport en bouwinfrastructuur die nodig zijn om de terugname en omgekeerde stroom van producten en materialen naar relevante faciliteiten voor reparatie, opknappen, herfabricage, recycling of ontmanteling te organiseren

4.2 Verplaatsbare uitrusting

Vuilnisbakken en containers

4.3 Voertuigen voor afvalinzameling- en transport

Projecten/investeringen in:

Voertuigen voor afvalinzameling en -transport die afvalinzameling en -beheer van hoge kwaliteit mogelijk maken en ten minste voldoen aan de EURO V-norm

4.4 Apparatuur voor afvalinzameling- en transport

Projecten/investeringen in:

Apparatuur voor afvalinzameling en -beheer (inclusief gescheiden inzameling of sortering)

4.5 Afgedankte of overtollige producten

Projecten/investeringen in:

Hergebruik, reparatie, opknappen, herbestemming en revisie van afgedankte of overtollige producten, roerende activa en hun onderdelen die anders zouden worden weggegooid

5. Watervoorziening

5.1 Modernisering infrastructuur

Modernisering van de infrastructuur als deze is ontworpen om waterbesparing, efficiëntie, hergebruik en vermindering van lozingen te verbeteren:

- Waterbesparende systemen en hun componenten (incl. technologieën) die leiden tot een daling van het watergebruik met minstens 10%;
- Installatie van waterbesparende nieuwe moderne machines, apparatuur en toebehoren (bijv. irrigatiemachines, pompen, filters, pijpleidingen, toebehoren, afstandsbedieningssystemen, meteorologisch station, grondsondes, watermeters);
- Waterzuiveringstechnologie voor hergebruik van water;
- Implementatie van maatregelen die resulteren uit het voldoen aan een certificeringsregeling, zoals: EWS-norm, duurzaamheidscertificeringsprogramma <https://www.wqa.org/Sustainability>
- Waterefficiëntie van gebouwen;
- Technologieën voor waterbesparing (slimme watermeters, drukregelingstechnologieën);
- Waterdebiet- en niveaumeting en -bewaking en waterkwaliteitsbewaking;
- Verbetering en digitalisering van watermeetnetten;

5.2 Vermindering van afvloeiing, verhoging van percolatie en retentie

Vermindering van afvloeiing, verhoging van percolatie en retentiemaatregelen:

- Opvang van afvloeiend water voor later gebruik;
- Maatregelen om de infiltratie van afvloeiend water te verbeteren;
- Investerings in het verbeteren van de infiltratie van regenwater;
- Drainagesystemen, combinatie van drainage met waterretentie;
- Verbetering van het beheer van het stroomgebied;
- Wateropslag (inclusief isolatie) en -oogst (bijv. ontwerp en bouw van een reservoir voor het vasthouden en opslaan van neerslag en geaccumuleerd binnenwater dat op het gebied valt);
- Verschuiving van gecombineerde naar gescheiden riool-/rioolwatersystemen

5.3 Ondersteuning irrigatiebeheer

Ondersteuning voor nauwkeuriger irrigatiebeheer dat leidt tot waterbesparing en -efficiëntie

- Irrigatie die leidt tot waterbesparingen van ten minste 10% afname in watergebruik;
- Precisie-irrigatietechnologieën (bijv. irrigatie met variabele dosering, micro-irrigatie, combinatie met vloeibare bemesting);
- Ontwikkeling en reconstructie van irrigatie-infrastructuur en gerelateerde structuren

5.4 ICT-toepassingen

ICT-toepassingen en -oplossingen die gericht zijn op:

- Hydrologische modellering en voorspelling;
- Slim waterbeheer, met inbegrip van geavanceerde meet- en bewakingstechnologieën;
- Waterbesparing, -conservering en -efficiëntie verhogen of de waterkwaliteit verbeteren

6. Preventie en bestrijding van vervuiling

6.1 Luchtvervuiling

Investerings in apparatuur die de luchtvervuiling (PM 2,5, PM 10 deeltjes, NH₃ (ammoniak), CH₄ (methaan)) zoals: boilers, wassers, multiclones stofvangers, mestopslag, aanzienlijk verminderen

6.2 Uitstoot luchtdeeltjes

End-of-pipe-oplossingen om de uitstoot van deeltjes in de lucht te verminderen, zoals filters

6.3 Meststoffen

Lage-emissie technieken om mest in de bodem te verwerken en anorganische stikstofmeststoffen, de maatregel met het grootste potentieel om NH₃-emissies te verminderen

6.4 Industrieel lawaai

Investerings in de vermindering van industrieel lawaai zoals: akoestische omkastingen (machineafschermingen), acrylglas en geluidsschermen

7. Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen

7.1 Natuur gebaseerde oplossing

Investerings in op de natuur gebaseerde oplossingen of eindbegunstigden die actief zijn in sectoren die op de natuur gebaseerde oplossingen aanbieden

7.2 Ondernemingen actief in duurzame oplossingen

Investerings en ondernemingen die actief zijn of diensten verlenen in:

- Herstel en beheer van landschappen/groene ruimten. Deze actie omvat bescherming, herstel en effectief beheer van gebieden met een belangrijke ecologische waarde op het land of op zee, zoals Natura 2000-locaties, beschermde gebieden (bijv. nationale parken, natuurreservaten, ecologische locaties, landschapsparken, wetland- of zeegrasherstel), bescherming van soorten van EU-belang, habitats van bestuivers, functionele gebieden (bijv. ecologische corridors) en gebieden die worden beschermd krachtens The Marine and Water Framework Directives;
- Groene gebouwen: levende groene daken, gevels, levende groene binnen/buitenmuren;
- Duurzame biomaterialen voor de bouw (bijv. houtskeletbouw) of voedselconservering (bijv. eetbare coatings);
- Duurzaam toerisme en NBS voor gezondheid en welzijn, oplossingen die de milieuprestaties verbeteren of de milieueffecten verminderen, met inbegrip van agrotourisme, ecotourisme en natuur- of bosbouwtoerisme, alsmede projecten die het behoud van natuurlijk en cultureel erfgoed en landschap bevorderen;
- Adviesdiensten zoals ontwerp en planning van stedelijke vergroening, landschapsarchitectuur, waterbeheer;
- ICT-oplossingen die expliciet tot doel hebben bij te dragen aan het behoud en de bescherming van biodiversiteit, ecosystemen en de diensten die zij leveren, zoals:
 - o Monitoring en sensortechnologie;
 - o Gegevensanalyse en -verwerking;
 - o Beoordeling en besluitvorming, communicatie en netwerken;
 - o Biodiversiteitsinformatie en -educatie